

Neli enelat

Enelas on põõsas, mis eestikeelsete taimenimede loojatele on meeldinud. Tema nimest on tuletatud mitu lähedase taimeperekonna nime.

Pihlenelas (*Sorbaria sorbifolia*) on tavaline põõsas meie vanades mõisaparkides. Seal on ta toodud taluaedadesse, pargi taha metsaveerde või maantee äärsesse lepikusse on ta aga ise levinud. Pihlenelas pole nii invasiivne kui näiteks punane leeder, tema seemned ei levi lindudega.

Põõsas eelistab viljakamat ja niiskemat mulda, sellises kohas kasvab ta kenasti ka puude all ja levib kiiresti juurevõsudega. Väiksemasse aeda ta sellepärast ei sobi, küll aga sauna taha tiigi äärde, miks ka mitte metsaserva või puisteepuude vahele.

Valged õied puhkevad mais, muul ajal teevad põõsa kenaks suured, omapäraselt õrnad lehed. Need meenutavad pihlaka omi, eks sellest siis nimigi. Praegu on müügil tulnud paar värviliste lehtedega sorti. Need ei anna juu-

revõsu ja on kenad soolopõõsad ka väikeaias.

Põisenelas (*Physocarpus*) on eestikeelse nime saanud viljade järgi – kuprad on natuke puhetunud nagu täispuhutud põis. Tavalisim liik on lodjapõisenelas (*P. opulifolius*). Tema lehed meenutavad lodjapuu omi.

Põisenelas on kenam üksikpõõsana avarama muruplatsi servas päikese käes kasvades. Praegu on müügil madalakasvulisi värviliste lehtedega sorte, mis sobivad ka väiksemasse aeda. Tuntumad on tumepunaste lehtedega 'Diabolo' ja 'Red Baron' ning kollased 'Luteus' ning 'Dart's Gold'.

Põisenela tüüpvormi on lihtne seemnest paljundada, seepärast istutati teda üksvahe palju lumekaitsehekkideks maantee- ja raudteeservadesse. Ta talub pügamist, kuid ei õitse siis eriti hästi. See eest rõõmustab hekis silma põõsaste kollane või punakas sügisvärv.

Sinienelas (*Sibiraea altaica*) paistab silma oma sinakashallide lehtede poolest. See Siberist pärit põõsas ei ole meil eriti palju levinud, kuid teda võiks rohkem kasvatada, sest ta on vähenoõdlik ja täiesti talvekindel.

REIN SANDER

Pihlenelal on ilus õrn lehestik.

Viljuv põisenelas hekipõõsana.

1980ndate lõpul istutatud sinienelas Järva-Jaanis.

Sinienela õiekobarad.